

Капустяк І. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Юринець Ю. Л., к.ю.н., доцент

КОНСТИТУЦІЙНО – ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні Українська держава переживає період різноманітних реформ зумовлених необхідністю створення справді правової держави засадничим принципом якої є принцип верховенства права.

Сутність даного принципу полягає, насамперед, у неухильному дотриманні конституційно-правових норм всіма суб'єктами суспільних відносин. Одним із засобів досягнення такого стану державно-правової політики виступає конституційно-правова відповідальність, яка забезпечує підтримку в державі необхідного правопорядку, встановлення режиму конституційної законності. Все це вказує на необхідність визнання інституту конституційно-правової відповідальності одним із центральних у системі конституційного права, оскільки це важливий елемент гарантування конституційного ладу і державного суверенітету

Як зазначав професор Ю. М. Тодика, інститут конституційно-правової відповідальності повинен «працювати» на охорону і захист Конституції України, стабільність конституційного ладу, забезпечення конституційної законності, демократичного правового статусу особи, бути однією із вагомих гарантій недопущення узурпації державної влади [1, с. 25-21]. Виходячи з цього, влада народу України може бути реально забезпечена тільки тоді, коли інститут конституційно-правової відповідальності працює.

Дуже важливою на сучасному етапі є позиція російського вченого В. С. Кашо, що конституційно - правова відповідальність є комплексним видом юридичної відповідальності, яка регулюється нормами конституційного права та реалізується державою, населенням, фізичними та юридичними особами [2, с. 87-91].

На жаль, в Україні слабо розвинутий інститут конституційно – правової відповідальності як окремого виду юридичної відповідальності. Через те, що на сьогоднішній день відсутній чіткий механізм притягнення до конституційно-правової відповідальності народних депутатів України та депутатів місцевих рад, що, в свою чергу, створює умови для скоєння ними дій, які протирічать конституційним принципам народовладдя.

Чинне законодавство України, в тому числі і Конституція України, яка закріплює конституційно-правовий статус народних депутатів України та депутатів місцевих рад, не містять нормативного визначення

конституційно-правової відповідальності. Зважаючи на те, що конституційно-правовий статус депутатів – це галузевий інститут конституційного права України, який являє собою цілісний комплекс взаємопов'язаних та взаємообумовлених структурних елементів, одним із яких є конституційно-правова відповідальність, яка ще не легалізована на конституційному рівні.

Прикладом конституційного регулювання конституційно – правової відповідальності є Конституція Республіки Польща, яка чітко закріплює коло суб'єктів, яка «за порушення Конституції або закону у зв'язку із займаною посадою або в сфері виконання свої службових обов'язків» несуть конституційну відповідальність перед Державним Трибуналом [3, с. 9-11]. Тому, необхідно використати цей позитивний досвід та закріпити на рівні законів України основи конституційно-правової відповідальності, види та механізми її реалізації.

Здійснити це можна, якщо внести зміни до чинного законодавства, що закріплює конституційно-правовий статус депутатів. Важливо в законах України про статус депутатів не лише встановити коло повноважень, а й передбачити механізми застосування заходів конституційно-правової відповідальності в разі невиконання обов'язків. Нормативна регламентація конституційно - правової відповідальності депутатів повинна спрямовуватися на прийняття процесуально-процедурних норм, оскільки досить часто за наявності певних підстав відсутній механізм притягнення до відповідальності [4, с. 14-19].

Також, конституційно-правова відповідальність є не тільки засобом демократичної організації влади, а й запорукою прогресивного розвитку суспільства в цілому, важливим чинником становлення і забезпечення легітимності державної влади. Якщо конституційно-правова відповідальність буде належним чином оформлена у правових засадах, то вона може стати дієвою складовою механізму стримувань і противаг між гілками влади та главою держави, а удосконалення механізмів цього виду юридичної відповідальності може сприяти формуванню нових шляхів взаємодії держави і громадянського суспільства.

Таким чином, підсумовуючи вище викладене, можна зробити висновок, що конституційно – правової відповідальності – це вид юридичної відповідальності політичного характеру, що закріплений в конституційних нормах та реалізується у відповідальному ставленні вищих органів державної влади до своїх конституційних обов'язків, а у разі їх порушення – настання несприятливих наслідків, метою яких є позбавлення права реалізовувати державну владу. Тому, удосконалення інституту конституційно – правової відповідальності є нагальним питанням для законодавців України.

Література

1. Конституційно-правова відповідальність як гарантія забезпечення державного суверенітету України / Н. Батанова // Юридичний вісник. – 2013 – № 3. – С. 25-31.
2. Конституційно-правова відповідальність Президента у демократичних державах / В. Федоренко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2013 – Вип. 95. – С. 87-91.
3. Конституційно-правова відповідальність депутатів за законодавством України та зарубіжних країн / В. В. Гецько // Часопис Київського університету права. – 2014 – № 1. – С. 9-11.
4. Конституційно-правова відповідальність вищих органів державної влади: теоретико-правовий аналіз / Є. В. Білозьоров // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2009 – № 7. – С. 14-19.

УДК 616-089.843-031 (043.2)

Кернична Х. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПРОБЛЕМИ ВИЛУЧЕННЯ АНАТОМІЧНОГО МАТЕРІАЛУ ПІСЛЯ СМЕРТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Кінець ХХ сторіччя відзначився високим розвитком в медицині такого наукового напрямку як трансплантологія. З початку свого формування як науки, трансплантологія поставила низку питань біологічного та правового характеру. Необхідність у досконалій правовій базі трансплантологія додержання в Україні прав людини та захист людської гідності при пов'язана із особливим правовим становищем донора і реципієнта.

З урахуванням сучасного стану науки і рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я в 1999 році було прийнято Закон України «Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людини», який визначає умови і порядок застосування трансплантації як спеціального методу лікування, покликаний забезпечувати застосуванні трансплантації та здійсненні іншої, пов'язаної з нею діяльності.

Відповідно до ст. 1 Закону трансплантація – спеціальний метод лікування, що полягає в пересадці реципієнту органа або іншого анатомічного матеріалу, взятих у людини чи у тварини [1].

Для прижиттєвого донорства обов'язковим є отримання згоди донора, однак не існує єдиної думки щодо подальших дій в разі його смерті. Світова практика показує, що в цьому напрямку сформувалися дві основні концепції: